

Kreative industrije u BiH: moguće perspektive razvoja

Hristina Mikić, Škola modernog
biznisa/Grupa za kreativnu ekonomiju

Počeci.....

- regionalni projekat Britanskog Saveta SEE FORUM Creative Industries Stand (Bosna i Hercegovina, Srbija, Hrvatska, Crna Gora, Albanija, Makedonija)
- UNDP, UNESCO, USAID, Svetska Banka, WIPO

BiH kreativne industrije

- Oko 3900 preduzeća
- oko 24% izdavaštvo i književno stvaralaštvo
- Oko 30% arhitektura
- Oko 15% advertajzing
- Oko 7% modna industrija
- Ključni prostori visoke koncentracije KI – Sarajevo, Banja Luka, Tuzla, Mostar, Bihać
- Mikro preduzeća 4-5 zaposlenih

- Visoko obrazovan kadar (45% It i multimedija, 42% arhitektura, 25% advertajzing)
- Prosečna BDV po preduzeću 88.700 evra
- Prosečna produktivnost rada 16.813 evra
- Svako 5 radno mesto, kreira 1 novo radno mesto u komplementarnim delatnostima

BDV kreativnih industrija (%)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
SRB	6,43	6,97	8,18	9,98	11,48	12,43	14,23	14,81	14,70
AL	0,80	0,50	0,80	1,10	2,40	1,40	1,10	1,00	0,30
ME	na.	np.	8,85	8,36	8,58	10,02	10,16	9,99	na.
CRO	11,12	10,58	10,97	11,49	11,62	12,10	11,80	11,82	na.
MN	11,10	12,92	17,74	14,26	11,45	10,08	13,10	11,71	11,56
BH	13,81	12,81	12,67	12,82	11,90	11,15	11,10	11,21	11,60

Udeo zaposlenih u KI (%)

Država	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
SRB	4,09	4,27	4,43	4,61	4,72	4,89	5,01	5,15	5,31
AL	na.	na.	na.	3,69	4,06	4,09	5,14	5,78	6,15
ME	5,60	5,62	5,88	6,40	6,53	6,05	6,05	4,90	5,40
CRO	7,80	7,86	8,83	9,18	9,67	9,97	8,72	8,94	9,11
MN	5,60	5,62	5,88	6,40	6,53	6,05	6,05	6,28	6,03
BH	4,19	4,01	4,28	4,53	5,62	5,81	6,19	6,31	6,44

Izvoz KI (000, evra)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
T	332602	482687	625354	706531	753313	690285	629491	631877	748703
CRO	229422	346393	350393	362947	353353	313023	255813	277049	279867
SER	Na.	Na.	97925	141087	172505	188475	155271	163905	189411
BH	40627	52975	69040	90700	106863	121245	102136	104557	139803
AI	26113	38479	58158	63030	68446	64505	66587	82944	85072
ME	36440	44840	49838	44882	48745	Na.	45963	Na.	51529
	Na.	Na.	Na.	3885	3401	3037	3721	3422	3021
MN									

Uvoz KI (000, evra)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
T	575733	677196	743648	860124	825533	777861	620914	548495	561220
CRO	Na.	Na.	247804	305626	363613	398026	271060	250837	285524
SER	147374	166137	229317	219705	267188	274001	215575	222459	235176
BH	49129	59307	78943	81720	90581	Na.	104739	Na.	117179
AI	Na.	Na.	Na.	91274	122698	147035	92263	88413	94167
ME	87440	90.801	110144	121.827	146527	162593	136626	135318	130403
MN	575733	677196	743648	860124	825533	777861	620914	548495	561220

Mogućnosti

- Obilje intelektualnog kapitala (40% u KI, prosečni na nivou privrede 8,3%)
- Neformalne mreže
- Regionalni plasman
- Mogućnosti za lokalni razvoj (stvaranje klastera kreativnih industrija)
- Brzo rastuće industrije

Slabosti

- Usitnjenost i fragmentiranost KI
- Neki lanci vrednosti nisu dobro formirani
- Mali nivo internacionalizacije
- Loše finansiranje, modeli podrške KI
- Zaštita intelektualne svojine
- Slabi kanali plasmana proizvoda

HVALA NA PAŽNJI!